

A කොටස

01. $\frac{3}{1^2 \cdot 2^2} + \frac{5}{2^2 \cdot 3^2} + \frac{7}{3^2 \cdot 4^2} + \dots$ අපරිමිත ශ්‍රේණියේ r වන පදය U_r ලියා දක්වන්න. ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මය

භාවිතයෙන් සියලු $n \in \mathbb{Z}^+$ පදය $\sum_{r=1}^n U_r = 1 - \frac{1}{(n+1)^2}$ බව සාධනය කරන්න.

AL API (PAPERS GROUP)

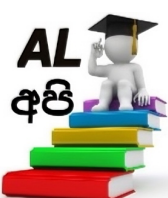
02. එකම රූපසටහනක් $y = 1 - |2x - 1|$ හා $y = |2x - 1| + \frac{1}{2}$ හි ප්‍රස්ථාරවල දළ සටහන් අඳින්න.

ඒ නමින් $4|2x - 1| < 1$ අසමානතාව සපුරාලන පෙදෙස අඳුරු කර එම පෙදෙසෙහි වර්ගඵලය සොයන්න.

03. ආගන්ති සටහනක $|z+1-2i|=1$ ලකුණු කරන්න. $|z|$ අවම වන පරිදි අනුරූප සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව $z = -k + 2ki$ ආකාරයෙන් දෙන බව පෙන්වන්න. මෙහි $k = \frac{5-\sqrt{5}}{5}$ වේ. තවද $\text{Arg}(z) = \frac{\pi}{2} + \alpha$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{1}{2}\right)$ වේ.

04. $(1+x^3)\left(\sqrt{x}+\frac{1}{x}\right)^6$ ප්‍රසාරණයේ නියත පදය සොයන්න.

05. $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{2-x^2} - \sqrt{2}}{\sqrt{1-\cos x}}$ අගයන්න.

06. $y = \ln|2x|$, $x=1$, $x=2$ හා $y=0$ වක්‍රවලින් වටවූ පෙදෙසෙහි වර්ගඵලය $3\ln 2 - 1$ බව පෙන්වන්න. මෙම පෙදෙස x -අක්ෂය වටා රේඩියන් 2π කෝණයකින් භ්‍රමණය කළ විට ජනනය වන ඝන වස්තුවේ පරිමාව සොයන්න.

zero..

සංයුක්ත ගණිතය - I

Click & Visit Our Site

ALapiedu.com

අපගේ වෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් ඔබට අවශ්‍ය **Past Papers**, **School Papers**,
Province Papers, **Model Papers** ලබා ගත හැක.

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
 மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
 DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

අ.පො.ස (ප.පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

සංස්කෘත ගණිතය I

(10)(8)(1)

13 අවුරුදු

- ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) $0 < \lambda < 1$ සඳහා $f(x) = \lambda x^2 + 2x + 1$ ලෙස ගනිමු. $f(x) = 0$ හි මූල තත්ත්වයන් ප්‍රතිරෝධී වේ. $f(x) = 0$ හි මූල α හා β නම් මූලවල ඵලය හා ගුණිතය ලියා දක්වන්න.

මූල $\alpha + \frac{1}{\beta}$ හා $\beta + \frac{1}{\alpha}$ වන සමීකරණය $g(x) = 0$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

මෙහි $g(x) = \lambda x^2 + 2(1+\lambda)x + (1+\lambda)^2$ වේ. $\lambda = \frac{1}{2}$ ආනුරූප $g(x) = 0$ සමීකරණය $H(x) = 0$ වේ යැයි ගනිමු. $H(x)$ හි අවම අගය ද ඊට අනුරූප x හි අගය ද සොයා $y = H(x)$ ප්‍රස්ථාරය අඳින්න.

- (b) $f(x) = \lambda x^3 - x^2 - 5x + \mu$ ලෙස ගනිමු. මෙහි $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$ වේ. $f(x)$ ශ්‍රිතය $(x+1)$ හා $(x+2)$ යන්නෙන් බෙදූ විට ශේෂයන් පිළිවෙළින් 0 හා -12 වේ. λ හා μ සොයන්න. λ හා μ හි වෙනම අගයන් සොයා ගනිමින් $f(x)$ යන්න රේඛීය සාධක තුනක ගුණිතයක් ලෙස දක්වන්න.

12. (a) A, B හා C යනු කණ්ඩායම් තුනකි. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත.

- මෙම සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත.
- එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත.
- B කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත. එක් එක් කණ්ඩායමේ පිරිමි ළමයින් සිද්ධතාමයව බැහැර කර ඇත.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $U_r = \frac{1}{(r+1)(r+3)(r+5)}$ හා $f(r) = \frac{1}{(r+1)(r+3)}$ යැයි ගනිමු. $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $f(r) - f(r+2) = 4U_r$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින් $r \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා $\sum_{r=1}^n U_r = \frac{23}{480} - \frac{1}{4(n+2)(n+4)} - \frac{1}{4(n+3)(n+5)}$ බව පෙන්වන්න.

තවද, $\sum_{r=1}^{\infty} U_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී බව පෙන්වා එහි ඵ්කාය සොයන්න.

$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{r=1}^n (kU_r + (k+1)U_{n+1-r}) = \frac{23}{120}$ වන පරිදි k තාත්ත්වික නියතයේ අගය සොයන්න.

13. (a) $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$ හා $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ ලෙස ගනිමු. A^{-1} හා B^{-1} ලියා දක්වන්න.

$P = A^2 B^{-1} - 5BA^{-1}$ වන පරිදි P න්‍යාසය සොයන්න.

$BPQA = C$ යැයි ගනිමු. මෙහි $C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ වේ. Q න්‍යාසය සොයන්න.

(b) (i) $z_1 = 1+i$ හා $z_2 = \sqrt{3}+i$ වේ. z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා $r(\cos \theta + i \sin \theta)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. ඒ නයින් $|z_1|$, $|z_2|$, $\text{Arg}(z_1)$ හා $\text{Arg}(z_2)$ අපේක්ෂනය කරන්න.

(ii) $|z_1 z_2|$ හා $\text{Arg}(z_1 z_2)$ සොයන්න.

(iii) නිර්මාණයේ පියවර පැහැදිලිව දක්වමින් $z_1 z_2$ සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව ආගන්තික සටහනක් ලකුණු කරන්න. ඒ නයින් ඉහත (ii) කොටසේ ලබා ගත් $|z_1 z_2|$ හා $\text{Arg}(z_1 z_2)$ ප්‍රතිඵල භාවිත කරන්න.

(c) $z = \cos \theta + i \sin \theta$ ලෙස ගනිමු. n ධන නිඛිලයක් දරණයක් සඳහා ද මුඛාවර් ප්‍රමේයය ප්‍රකාශ කරන්න. ද මුඛාවර් ප්‍රමේයය භාවිතයෙන් $m, n \in \mathbb{Z}^+$ සඳහා

$(\cos m\theta + i \sin m\theta)(\cos n\theta + i \sin n\theta) = \cos(m+n)\theta + i \sin(m+n)\theta$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින් $\frac{\cos 50^\circ + i \sin 50^\circ}{\cos 70^\circ - i \sin 70^\circ} = \cos 120^\circ + i \sin 120^\circ$ බව අපේක්ෂනය කරන්න.

zero..

Click & Visit Our Site

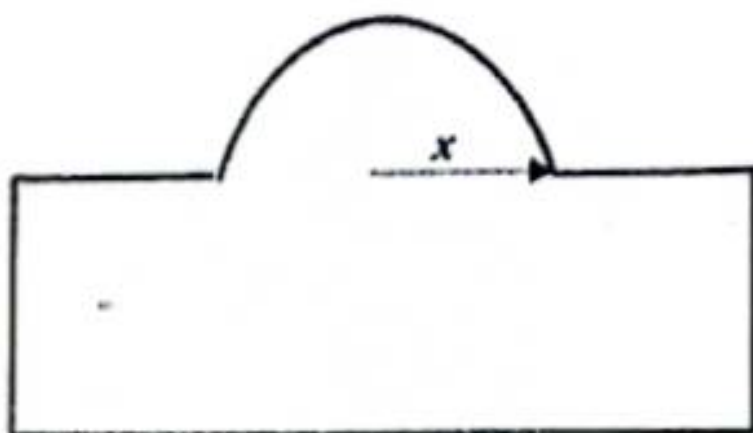
ALapiedu.com

අපගේ වෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් ඔබට අවශ්‍ය Past Papers, School Papers, Province Papers, Model Papers ලබා ගත හැක.

14. (a) $x \neq -1, -2$ හැර $f(x) = \frac{3x+7}{(x+1)(x+2)}$ ගැසී ගනිමු. $x \neq -1, -2$ හැර $f(x)$ හි පළමු ව්‍යුත්පන්නය $f'(x)$ යන්න $f'(x) = \frac{(x+3)(3x+5)}{(x+1)^2(x+2)^2}$ බවින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

සිවස් ස්වර්ණෝත්සව හා හැටළු ලක්ෂය පැහැදිලිව දක්වමින් $y = f(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

- (b) රූපයේ දැක්වෙන්නේ අරය x වූ අර්ධ වෘත්තාකාර කොටසක් හා සෘජුකෝණාස්‍ර කොටසකින් සමන්විත ගෙවත්තකි. සෘජුකෝණාස්‍රයේ දිග, අර්ධ වෘත්තාකාර කොටසේ අරය මෙන් සිව්ගුණයක් වේ. ගෙවත්තේ පරිමිතිය k නියත අගයක් ගනී. එහි වර්ගඵලය $A = \frac{\pi}{2}[4k - 3(\pi + 8)x]$ බව පෙන්වන්න. ගෙවත්තේ වර්ගඵලය උපරිම වීම සඳහා අර්ධ වෘත්තාකාර කොටසේ අරය සොයන්න.

15. (a) $11(x^2 + x + 4) = A(2x^2 - x + 1) + (x + 2)(Bx + C)$ වන පරිදි A, B හා C නාන්ත්වික නියත සොයන්න.

එනමින් $\int \frac{(x^2 + x + 4)}{(x+2)(2x^2 - x + 1)} dx$ අනුකලනය කරන්න.

- (b) කොටස් වශයෙන් අනුකලනය භාවිතයෙන් $I = \int e^{at} \sin bt \, dt$ නම් $I = \frac{e^{at}}{a^2 + b^2} [a \sin bt - b \cos bt] + C$ බව පෙන්වන්න. මෙහි C යනු අභිමත නියතය වේ.

- (c) $I_n = \int_0^{\frac{\pi}{2}} x^n \sin x \, dx$ ලෙස ගනිමු. $I_n = n \left(\frac{\pi}{2} \right)^{n-1} - n(n-1)I_{n-2}$ බව පෙන්වන්න.

එනමින් $\int_0^{\frac{\pi}{2}} x^4 \sin x \, dx$ සොයන්න.

16. A හා B ලක්ෂ්‍යවල ඛණ්ඩාංක පිළිවෙළින් $(1, -2)$ හා $(2, 1)$ ලෙස ගනිමු. A හා B අඩංගු තලය මත P ලක්ෂ්‍යය විචලනය වන්නේ $AP : AB = 1 : 2$ වන පරිදි නම් P ලක්ෂ්‍යයේ පථය වෘත්තයක් බව පෙන්වන්න. වෘත්තයේ කේන්ද්‍රය හා අරය සොයන්න.

$S_1 \equiv x^2 + y^2 + 2g_1x + 2f_1y + c_1 = 0$ හා $S_2 \equiv x^2 + y^2 + 2g_2x + 2f_2y + c_2 = 0$ ලෙස ගනිමු. $S_1 = 0$ හා $S_2 = 0$ වෘත්ත බාහිරව හා අභ්‍යන්තරව ස්පර්ශ වීම සඳහා තිබිය යුතු අවශ්‍යතාව ලියා දක්වන්න.

$S_1 \equiv x^2 + y^2 + 4x = 0$ හා $S_2 \equiv x^2 + y^2 + 2y + k = 0$ වෘත්ත දෙක සලකමු. මෙම වෘත්ත දෙක එකිනෙක ස්පර්ශ වේ නම් k සඳහා තිබිය හැකි අගයයන් සොයන්න.

දිල ලක්ෂ්‍යය හරහා යන්නාවූ ද $S_2 = 0$ වෘත්තය ප්‍රලම්භව ඡේදනය කරන්නාවූ ද $S = 0$ හා $S_2 = 0$ හි පොදු ජ්‍යාය $(1, 3)$ ලක්ෂ්‍යය හරහා යන $S = 0$ වෘත්තය නිර්ණය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සම්කරණ ලබා ගන්න.

17. (a) $\sin \alpha + \sin \beta = p$ හා $\cos \alpha + \cos \beta = q$ වේ. $\frac{p}{q} = \tan\left(\frac{\alpha + \beta}{2}\right)$ බව පෙන්වා $\cos(\alpha + \beta) = \frac{q^2 - p^2}{q^2 + p^2}$

බව සාධනය කරන්න. ඒ නයින් $\sin(\alpha + \beta) = \frac{2pq}{p^2 + q^2}$ බව අපෝහනය කරන්න. තවද

$\cos(\alpha - \beta) = \frac{p^2 + q^2 - 2}{2}$ බව අපෝහනය කරන්න.

- (b) ABC ත්‍රිකෝණයක BC පාදය මත E හා D ලක්ෂ්‍ය පිහිටා ඇත්තේ $\angle BAE = \angle EAD = \frac{A}{4}$ හා $\angle DAC = \frac{A}{2}$ වන පරිදිය. තවද D යනු BC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය ද වේ. සුදුසු ත්‍රිකෝණ දෙකකට සයින් නීතිය යෙදීමෙන් $\angle ABC = \angle ACB$ බව පෙන්වන්න. තවද DB රේඛාව $DE : EB = 1 : k$ අනුපාතයට බෙදයි නම් ABE හා ACE ත්‍රිකෝණවලට සයින් නීතිය යෙදීමෙන් $\cos\left(\frac{A}{4}\right) = \sqrt{\frac{k+1}{2k}}$ බව පෙන්වන්න.

$k = 2$ නම් $A = 120^\circ$ වන බව අපෝහනය කරන්න.

- (c) $0 \leq \theta \leq 2\pi$ පරාසය තුළ $\cos 2\theta \tan \theta + \sin \theta = 0$ සම්කරණයේ θ සඳහා සියලු ම විසඳුම් සොයන්න.

zero..

Click & Visit Our Site

ALapiedu.com

අපගේ වෙබ් අඩවියට පිවිසීමෙන් ඔබට අවශ්‍ය Past Papers, School Papers, Province Papers, Model Papers ලබා ගත හැක.

අ.පො.ස(උ.පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

සංයුක්ත ගණිතය II

10

S

II

13 ශ්‍රේණිය

පැය තුනයි

අමතර කියවීමේ කාලය මිනිත්තු 10යි

විභාග අංකය :

අමතර කියවීමේ කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත් පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

උපදෙස්:-

- ❖ මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ B කොටස (ප්‍රශ්න 11 - 17)
- ❖ A කොටස
සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුර, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න.
- ❖ B කොටස
ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු A කොටස, B කොටස උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා භාර දෙන්න.
- ❖ ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි B කොටස පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

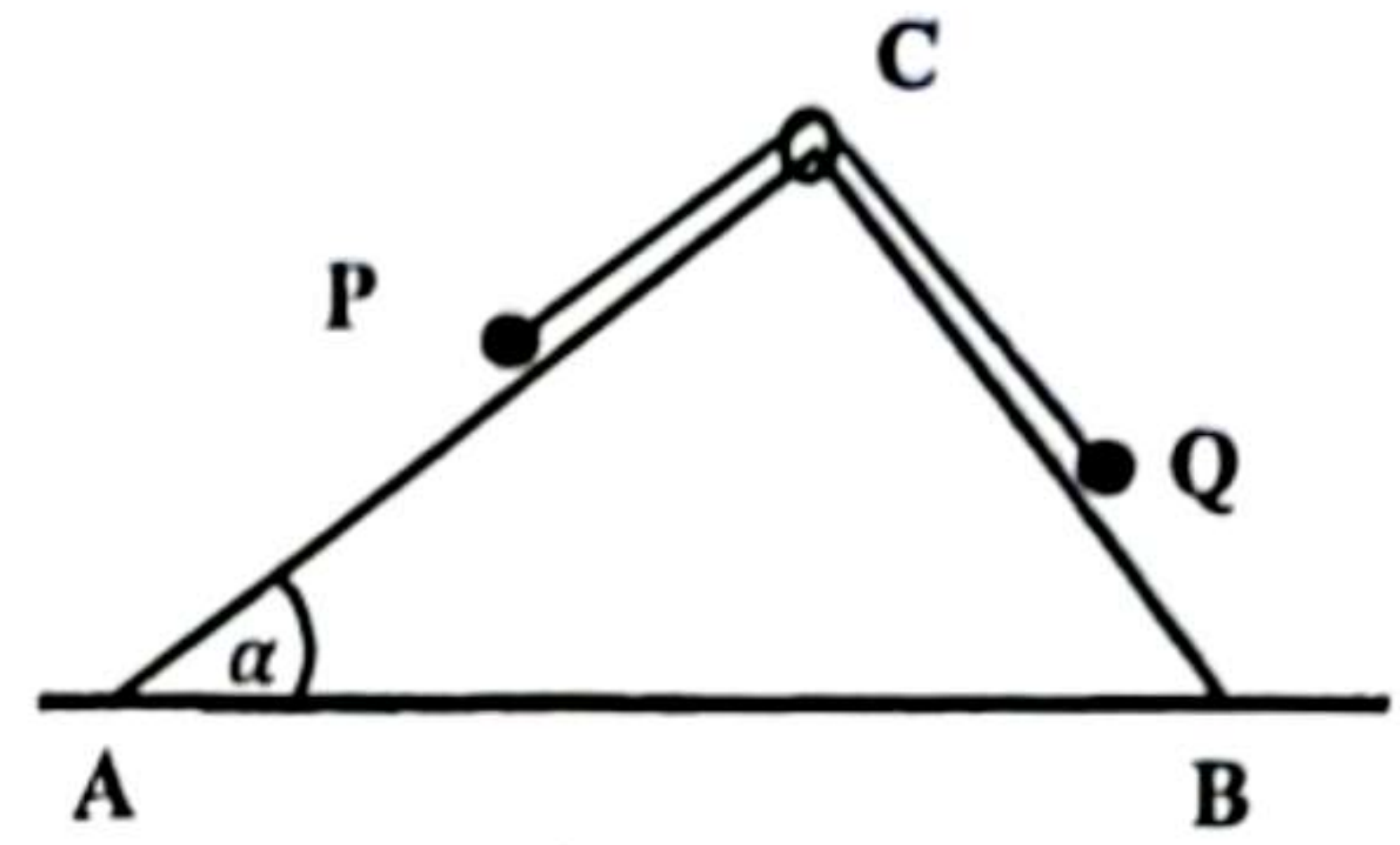
පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

සංයුක්ත ගණිතය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
	එකතුව	

කොටස	ප්‍රශ්න අංකය	ලකුණු
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
එකතුව		
ප්‍රතිශතය		

I පත්‍රය	
II පත්‍රය	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

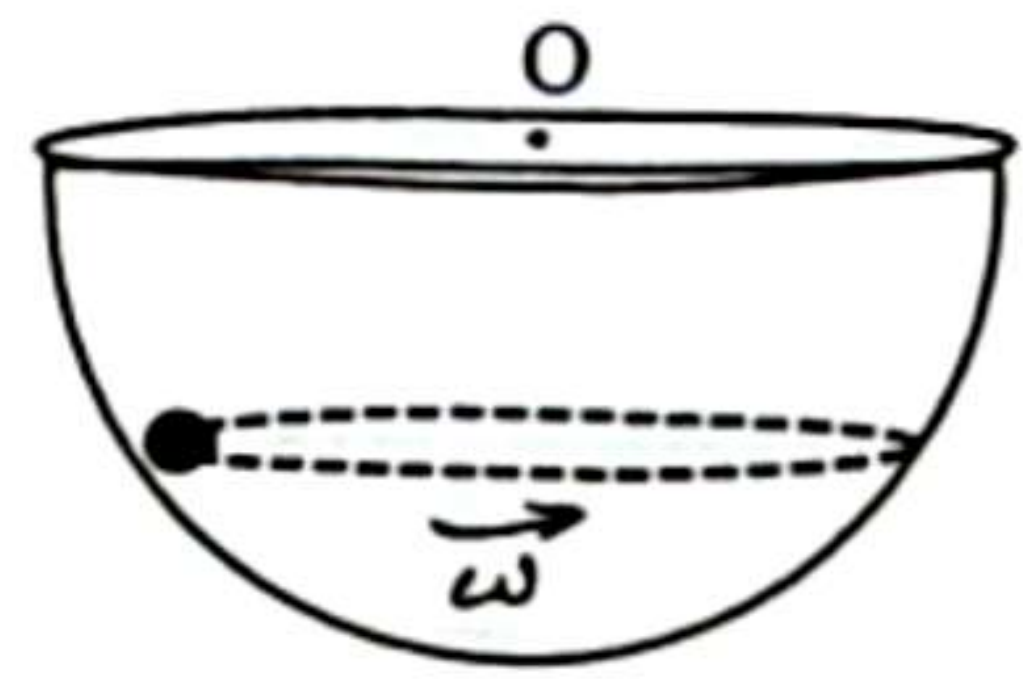
03. ස්කන්ධය m හා λm වූ P හා Q අංශු දෙකක් අප්‍රත්‍යාස්ථ තන්තුවකින් සම්බන්ධ කිරීමෙන් එකිනෙකට ලම්භ සුමට අවල තල දෙකක් මත තබා සිරුවෙන් මුදා හරිනු ලැබේ. P අංශුව තබා ඇති තලය තිරසර α කෝණයක් සාදයි. පසුව ඇතිවන චලිතයේ Q අංශුව ආනත තලය ඔස්සේ පහළට චලනය වේ නම් P අංශුවේ ත්වරණය සොයා තත්ත්වයේ ආතතිය $\frac{\lambda mg(\sin \alpha + \cos \alpha)}{\lambda + 1}$ බව පෙන්වන්න.

මෙහි $\angle ACB = 90^\circ$ වේ.

04. ස්කන්ධය M වූ කාරයක් ස්කන්ධය m වූ චේලරයක් තිරසර α කෝණයක් ආනත මාර්ගයක ඉහළට නියත v වේගයෙන් ඇදගෙන යයි. චලිතය සඳහා ප්‍රතිරෝධය එකක ස්කන්ධයට නිව්ටන් k බැගින් වේ. මෙම කාරය තිරස් මාර්ගයක u නියත වේගයෙන් එම ප්‍රතිරෝධවලට යටත්ව චේලරය ඇදගෙන යයි. ඉහත අවස්ථා දෙකේ දී එන්ජිමේ ජවය එකම අගය ගනී නම් $\frac{u}{v} = 1 + \frac{g}{k} \sin \alpha$ බව පෙන්වන්න.

05. ස්කන්ධය m වූ අංශුවක් අරය a ද කේන්ද්‍රය O ද වූ කුහර අර්ධ ගෝලයක ඇතුළත සුමට පෘෂ්ඨය ස්පර්ශ කරමින් ω කෝණික ප්‍රවේගයෙන් තිරස් වෘත්තයක චලනය වීමට සලස්වනු ලැබේ. මෙම චලිතය O ට සිරස් ලෙස පහළින් $\frac{g}{\omega^2}$ දුරකින් සිදුවන බව පෙන්වන්න.

06. O අවල ලක්ෂ්‍යයක් අනුබද්ධයෙන් A හා B ලක්ෂ්‍යවල පිහිටුම් දෛශික පිළිවෙළින් $\alpha \underline{u}$ හා $\beta \underline{v}$ වේ. මෙහි $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ වන අතර $\underline{u}$ හා $\underline{v}$ යනු OA හා OB ඔස්සේ වූ ඒකක දෛශික වේ. $\angle AOB = \frac{\pi}{4}$ වන අතර C ලක්ෂ්‍යය AB රේඛා ඛණ්ඩය මත පිහිටා ඇත්තේ $AC : CB = 2 : 1$ වන පරිදිය. $\overrightarrow{OC} = \frac{1}{3}[\alpha \underline{u} + 2\beta \underline{v}]$ බව පෙන්වන්න. තවද $\overrightarrow{CA} \cdot \overrightarrow{CO} = \frac{1}{9}[4\beta^2 - \sqrt{2}\alpha\beta - 2\alpha^2]$ බව පෙන්වන්න.

සියලු ම

සියලු ම
හිමිකම්
ඇවිරිණි

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

මධ්‍යම පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
மத்திய மாகாண கல்வித் திணைக்களம்
DEPARTMENT OF EDUCATION - CENTRAL PROVINCE

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) පෙරහුරු පරීක්ෂණය - 2025

සංයුක්ත ගණිතය II

10

S

II

13 ශ්‍රේණිය

- ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) A හා B මෝටර් රථ දෙකක් පිළිවෙළින් u හා $2u$ වූ ප්‍රවේගවලින් P නගරය පසු කර යයි. ඒවායේ ත්වරණ පිළිවෙළින් $2f$ හා f වේ. t_1 කාලයකට පසු A මෝටර් රථය $5u$ ප්‍රවේගයක් ලබා ගෙන ඉන් අනතුරුව එම ප්‍රවේගයෙන්ම ගමන් කරයි. A හා B මෝටර් රථවල චලිතය සඳහා ප්‍රවේග-කාල ප්‍රස්තාර එකම රූපසටහනක අඳින්න.

(i) $t_1 = \frac{2u}{f}$ බව පෙන්වන්න.

(ii) t_1 කාලයකට පසු A විසින් B පසු කර යන බව පෙන්වන්න.

(iii) B මෝටර් රථයට $5u$ ප්‍රවේගය ලබා ගැනීම සඳහා ගතවන කාලය $t_2 = \frac{3u}{f}$ වන බව පෙන්වන්න.

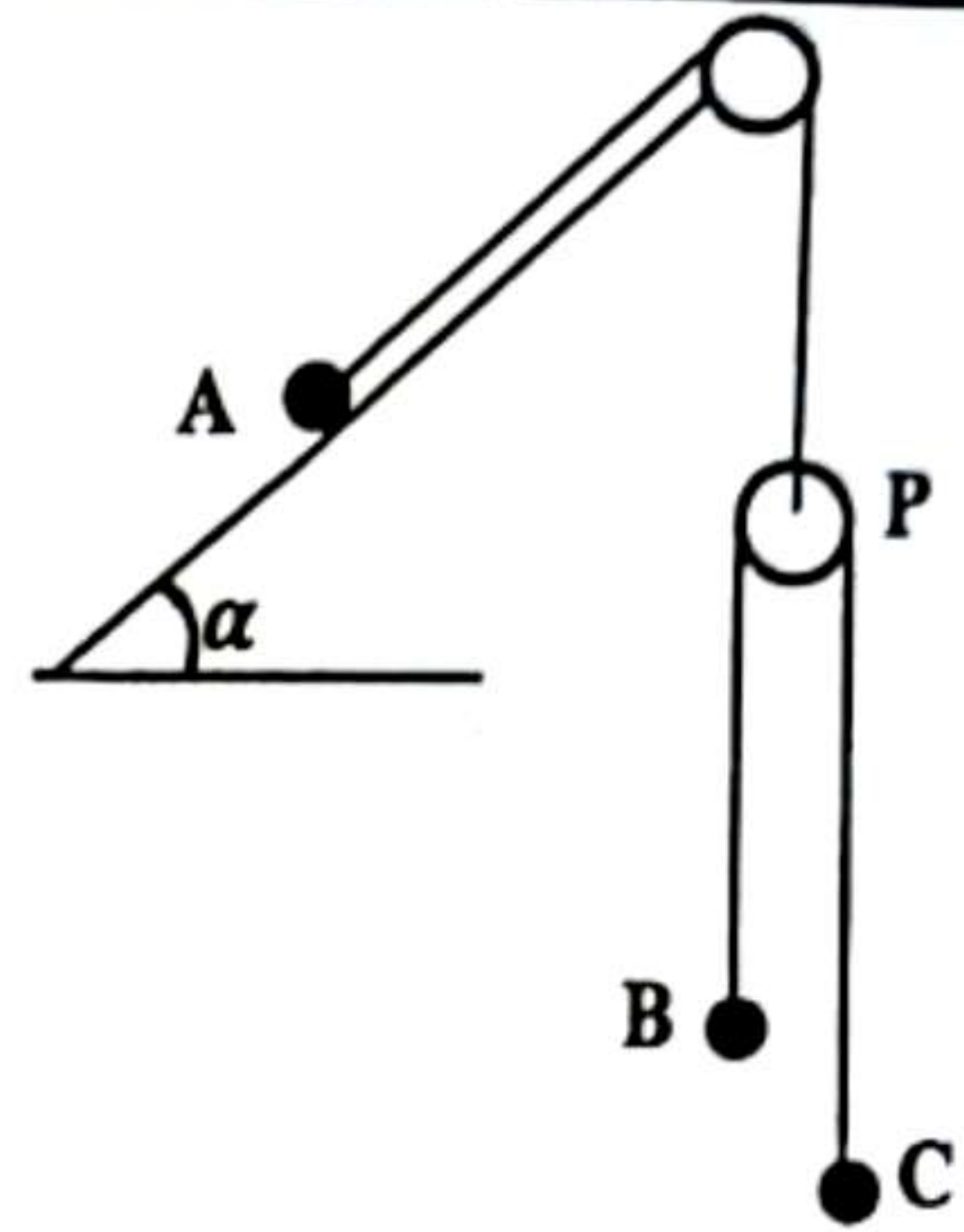
(iv) t_2 කාලයේදී B ට සාපේක්ෂව A ගේ විස්ථාපනය $\frac{u^2}{2f}$ වන බව පෙන්වන්න.

- (b) එක්තරා මොහොතක P නම් බෝට්ටුවකට d_1 km දුරක් උතුරින් Q බෝට්ටුව ද Q ට ඊශාන දෙසින් d_2 km දුරකින් R නැමැති නැවක් ද පිහිටා ඇත. Q බෝට්ටුවට සාපේක්ෂව P බෝට්ටුවේ වේගය 50 km h^{-1} ද R නැවට සාපේක්ෂව Q බෝට්ටුවේ වේගය $200\sqrt{2} \text{ km h}^{-1}$ ද වන අතර R නැව පොළොවට සාපේක්ෂව 100 km h^{-1} වේගයෙන් බටහිර දෙසට ද යාත්‍රා කරයි.

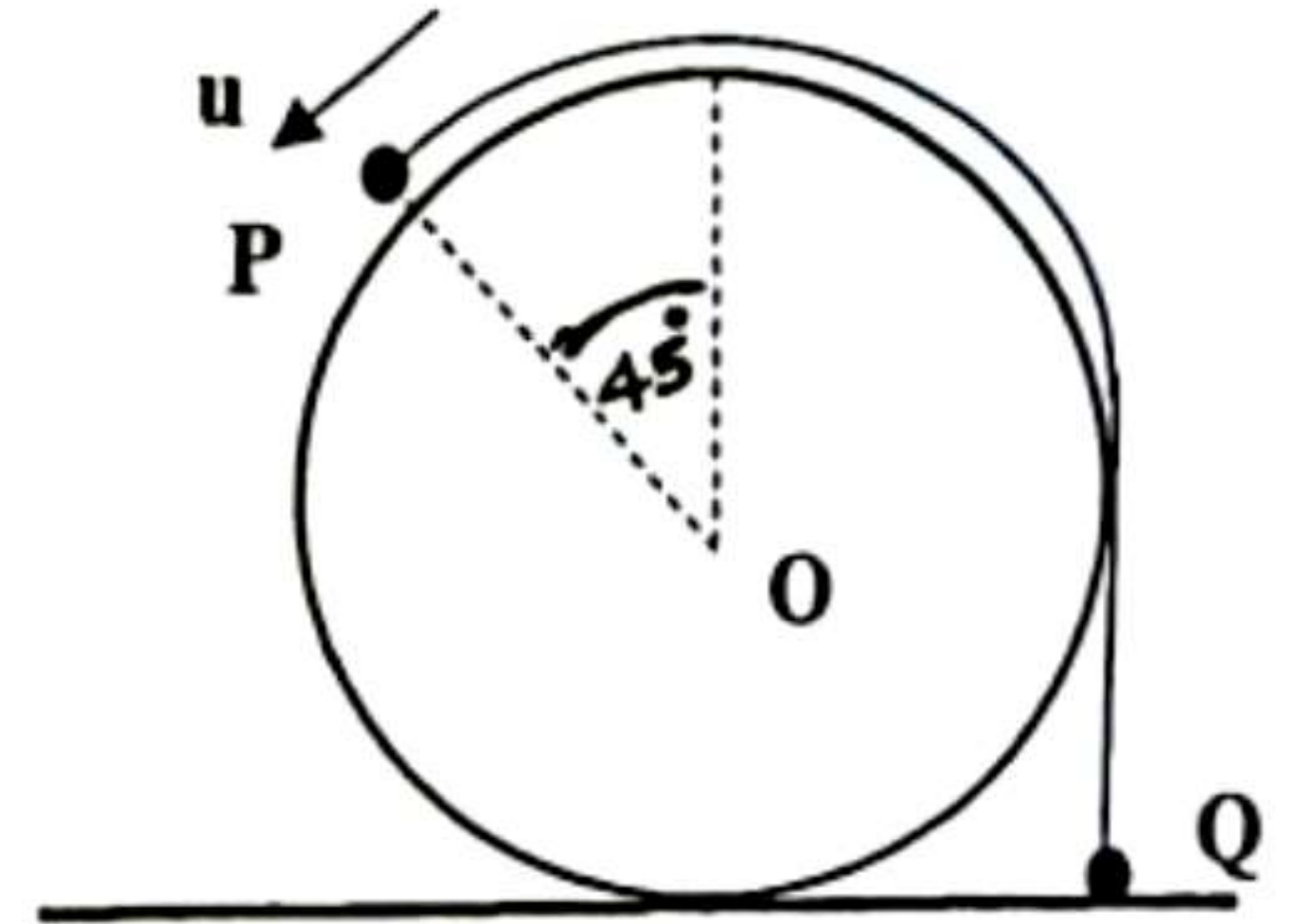
(i) පොළොවට සාපේක්ෂව Q බෝට්ටුවේ ප්‍රවේගයේ විශාලත්වය $100\sqrt{5} \text{ km h}^{-1}$ බව ද එහි දිශාව නැගෙනහිරින් $\tan^{-1}(2)$ කෝණයක් උතුරට වන බව ද පෙන්වන්න.

(ii) පොළොවට සාපේක්ෂව P බෝට්ටුවේ ප්‍රවේගයේ විශාලත්වය $50\sqrt{29} \text{ km h}^{-1}$ බව ද එහි දිශාව නැගෙනහිරින් $\tan^{-1}\left(\frac{5}{2}\right)$ කෝණයක් උතුර දෙසට වන බව ද පෙන්වන්න.

12. (a) අප්‍රත්‍යස්ථ තන්තුවක එක් කෙළවරක් තිරයට α කෝණයක් ආනත සුමට තලය මත ඇති ස්කන්ධය m වූ A නම් අංශුවකට අමුණා එහි අනෙක් කෙළවර P සවල කප්පියකට සම්බන්ධ කර ඇත. P කප්පිය මගින් යන වෙතත් සැහැල්ලු අවිභ්‍යාස තන්තුවක දෙකෙළවරට ස්කන්ධය m හා $2m$ වූ B හා C අංශු දෙකක් අමුණා ඇත. දැන් තන්තු තදව පිහිටන පරිදි තබා පද්ධතිය සිරුවෙන් මුදා හරිනු ලැබේ. එක් එක් අංශුවේ ත්වරණය ද තන්තුවල ආතති ද සොයන්න.

- (b) සිලින්ඩරයක් එහි අක්ෂය සිරස් තලයට ලම්භ වන සේ තිරස් තලයකට සවි කර ඇත. සිලින්ඩරයේ සිරස් හරස්කඩ වන වෘත්තයේ කේන්ද්‍රය O වන අතර එහි අරය a වේ. ස්කන්ධය m හා $2m$ වූ P හා Q අංශු දෙකක් සැහැල්ලු අප්‍රත්‍යස්ථ තන්තුවක දෙකෙළවරට අමුණා OP උඩු අත් සිරස සමග 45° ක කෝණයක් සාදන ලෙස ද Q අංශුව සිලින්ඩරයේ පහළම ලක්ෂ්‍යය හරහා යන තිරස් තලය මත ද තබා P අංශුවට ස්පර්ශ දිශාවට රූපයේ පරිදි $u = \sqrt{ga}$ වේගයක් දෙනු ලැබේ.

පසුව ඇතිවන චලිතයේ දී Q අංශුව සිරස් ලෙස ඉහළට චලනය වන අතර t කාලයකට පසු OP උඩු සිරස සමග θ සුළු කෝණයක් සාදයි නම් $a\dot{\theta}^2 = \frac{2g}{3} \left[\frac{1+\sqrt{2}}{2} + \frac{\pi}{2} - \cos\theta - 2\theta \right]$ බව පෙන්වන්න. සිලින්ඩරයේ පෘෂ්ඨය මගින් P අංශුව මත ඇති කරන ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න.

13. ස්වභාවික දිග l ද ප්‍රත්‍යස්ථතා මාපාංකය mg ද වූ ප්‍රත්‍යස්ථ තන්තුවක එක් කෙළවරක් O අවල ලක්ෂ්‍යයකට ගැට ගසා එහි අනෙක් කෙළවරට ස්කන්ධය m හා λm වූ අංශු දෙකක් අමුණා O මට්ටමේ තබා සිරුවෙන් මුදා හරිනු ලැබේ. ගුරුත්වය යටතේ සංයුක්ත අංශුවට සිරස් ලෙස පහළට චලනය වීමට ගතවන කාලය $\sqrt{\frac{2l}{g}}$ බව පෙන්වා ගුරුත්වය යටතේ සංයුක්ත අංශුවේ අවසාන ප්‍රවේගය සොයන්න. O සිට සංයුක්ත අංශුව සිරස් ලෙස පහළට $x(>l)$ දුරක් චලනය වී ඇති මොහොතක අංශුව $\ddot{x} + \omega^2[x - (\lambda + 2)l] = 0$ සමීකරණය සපුරාලන බව පෙන්වන්න. මෙහි $\omega^2 = \frac{g}{(\lambda + 1)l}$ වේ. සරල අනුවර්ති චලිතය යටතේ කේන්ද්‍රය සොයන්න. $X = x - (\lambda + 2)l$ ලෙස සැලකීමෙන් $\ddot{X} + \omega^2 X = 0$ සමීකරණය ලබා ගන්න. $\dot{X}^2 = \omega^2(A^2 - X^2)$ සමීකරණය යොදා ගැනීමෙන් සරල අනුවර්ති චලිතයේ විස්තාරය $A = \sqrt{\lambda^2 + 4\lambda + 3}l$ බව පෙන්වන්න.

සරල අනුවර්ති චලිතය යටතේ සංයුක්ත අංශුවට පහළම ලක්ෂ්‍යයට ළඟා වීමට ගතවන කාලය

$$T_1 = \sqrt{\frac{(\lambda+1)l}{g}} \left[\pi - \cos^{-1} \sqrt{\frac{\lambda+1}{\lambda+3}} \right] \text{ වන බව පෙන්වන්න. අංශුව පහළම ලක්ෂ්‍යයට ළඟා වන මොහොතේදී}$$

ක්ෂණිකව ස්කන්ධය λm වූ Q අංශුව සිරුවෙන් ඉවත් කරනු ලැබේ. P අංශුවේ චලිතයේ කේන්ද්‍රය හා විස්තාරය සොයන්න. සරල අනුවර්ති චලිතය යටතේ P අංශුවට ඉහළට චලනය වීමට ගතවන කාලය

$$T_2 = \sqrt{\frac{l}{g}} \left[\pi - \cos^{-1} \left(\frac{1}{\lambda + \sqrt{\lambda^2 + 4\lambda + 3}} \right) \right] \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

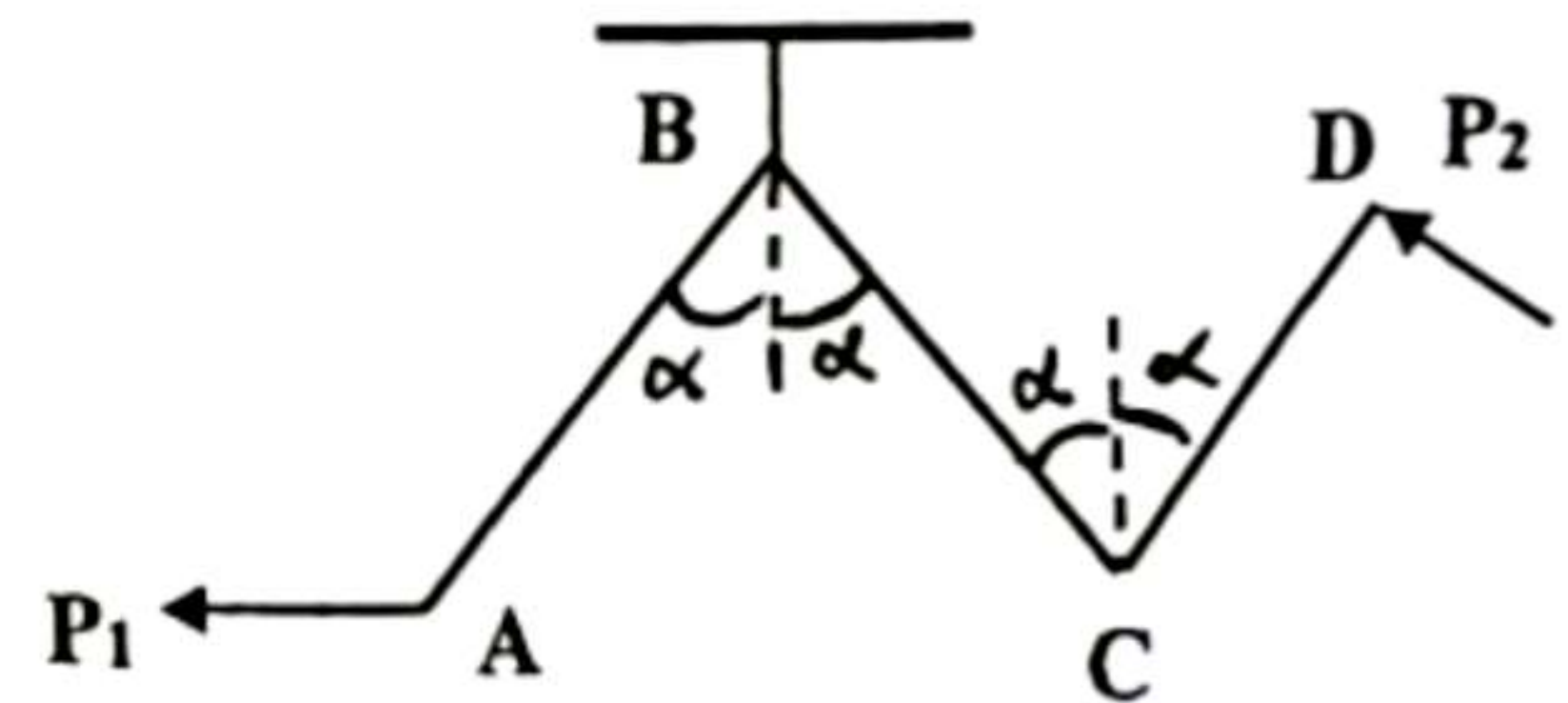
14. (a) ABCD යනු ත්‍රිපිඨයකි. මෙහි $\overrightarrow{DC} = \frac{1}{3}\overrightarrow{AB}$ වන අතර $\overrightarrow{AB} = \underline{u}$ හා $\overrightarrow{AD} = \underline{v}$ වේ. E යනු DC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යයයි. $\underline{u}$ හා $\underline{v}$ ඇසුරෙන් $\overrightarrow{AE}$ හා $\overrightarrow{BE}$ සොයන්න. $\overrightarrow{AE}$ හා $\overrightarrow{BE}$ එකිනෙක ලම්බ වේ නම් $\underline{u} \cdot \underline{v} = \frac{1}{24}[36|\underline{v}|^2 - 5|\underline{u}|^2]$ බව පෙන්වන්න.

$$\underline{u} = 3\underline{i} + 4\underline{j} \text{ හා } \underline{v} = \underline{i} + \underline{j} \text{ නම් } \hat{BAD} = \cos^{-1}\left(\frac{-53\sqrt{2}}{240}\right) \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

- (b) ABCD යනු පාදයක දිග $2a$ වූ රොම්බසයකි. AB පාදයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය E ද DE රේඛා ඛණ්ඩය AB ට ලම්බ ද වේ. αP , βP , γP , P හා $2\sqrt{3}P$ බල පිළිවෙළින් DA, BD, AB, CB හා ED පාද දිගේ අක්ෂර පරිපාථය දැක්වෙන අතට ක්‍රියා කරයි. බල පද්ධතිය D හිදී ක්‍රියා කරන නම් බලයකට පමණක් උභ්‍යන්තය වේ නම් $\gamma = 1$ බව පෙන්වන්න. සම්ප්‍රයුක්ත බලය නිරස සමග 30° ක කෝණයක් සාදයි නම් ද B වටා පද්ධතියේ දක්ෂිණාවර්ත ඝූර්ණය $\sqrt{3}Pa$ වේ නම් ද α හා β නියත සොයන්න. සම්ප්‍රයුක්තයේ ක්‍රියා රේඛාව C ලක්ෂ්‍යයට ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා පද්ධතියට ලබාදිය යුතු බල යුග්මයේ ඝූර්ණයේ විශාලත්වය හා එහි අභිදිශාව සොයන්න.

15. (a)

දිග $2a$ බැගින් වූ AB, BC, CD ඒකාකාර දඬුවල බර පිළිවෙළින් W , λW හා W වේ. මෙහි $\lambda > 0$ වේ. රූපයේ දැක්වෙන පරිදි යාදන ලද රාමුසැකිල්ල B ලක්ෂ්‍යයෙන් එල්ලා ඇත. C යනු සුවල සන්ධියකි. A හිදී P_1 නිරස් බලයක් ද D හිදී CD ට ලම්බකව P_2 බලයක් ද ලබා දේ

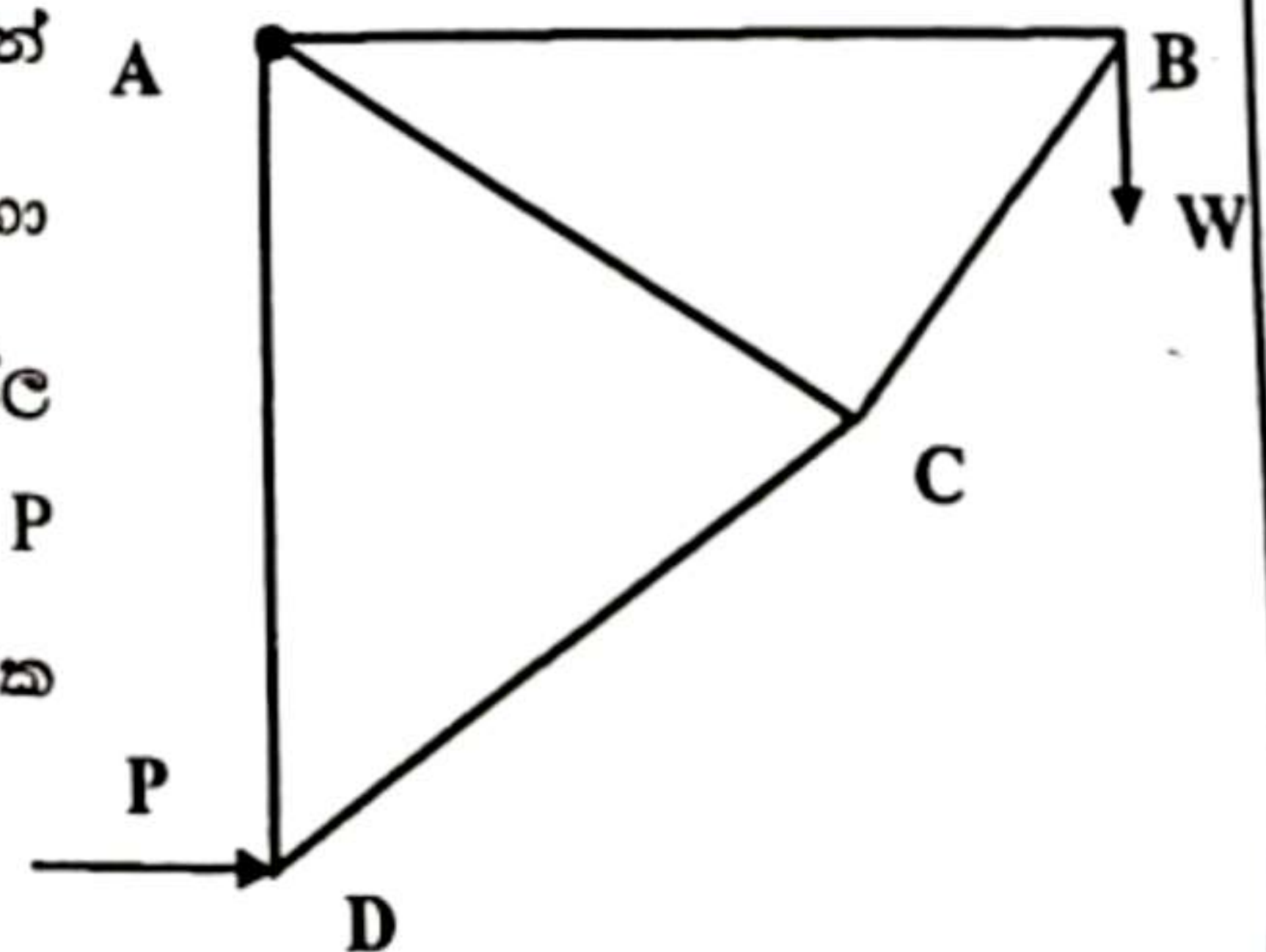

ඇති අතර පද්ධතිය සිරස් තලයක සමතුලිතතාවයේ පවතී. $\hat{ABC} = \hat{BCD} = 2\alpha$ වේ. P_1 හා P_2 බලවල විශාලත්ව සොයන්න. C සන්ධියේ ප්‍රතික්‍රියාවේ නිරස් හා සිරස් සංරචක සොයන්න. ඒ නයින්

$$\sin \alpha = \sqrt{\frac{\lambda + 3}{2}} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

- (b)

රූපයේ පෙන්වා ඇති රාමු සැකිල්ල, අන්තවලදී සුමට ලෙස සන්ධි කළ AB, BC, CD, DA හා AC සැහැල්ලු දඬු පහකින් සමන්විත වේ. මෙහි $AC = CD = DA$ ද $\hat{BAC} = 30^\circ$ හා $\hat{ACB} = 90^\circ$ ද වේ. B හිදී W භාරයක් එල්ලා රාමු සැකිල්ල A හිදී අසව් කර ඇති අතර D හිදී යොදනු ලබන නිරස් P බලයක් මගින් AD සිරස්ව පිහිටන පරිදි සිරස් තලයක සමතුලිතතාවයේ ඇත. P බලයේ විශාලත්වය සොයන්න.

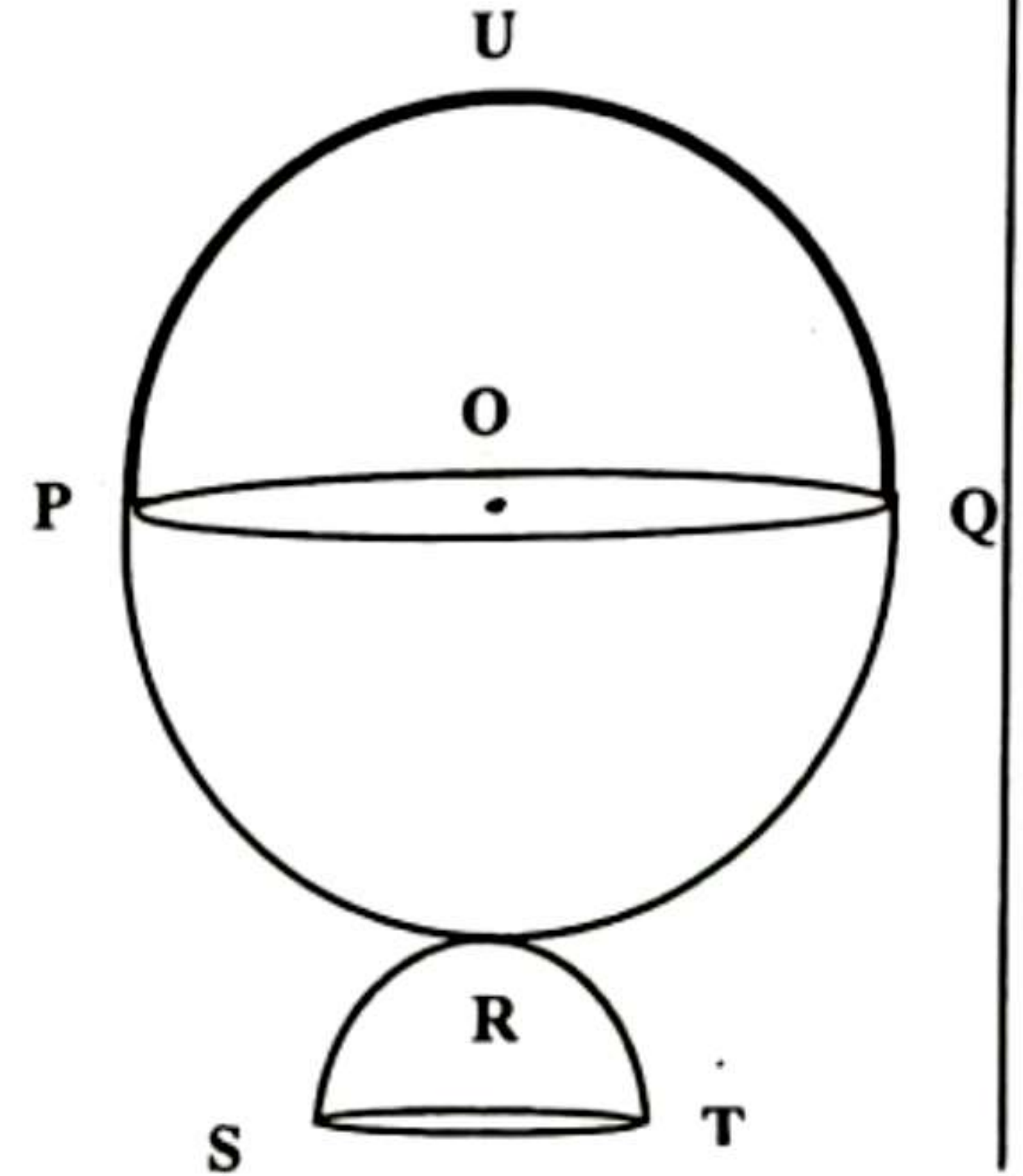

බෝ අංකනය භාවිතයෙන් ප්‍රත්‍යාබල රූපසටහනක් අඳින්න. ඒ නයින් සියලුම දඬුවල ප්‍රත්‍යාබල, ඒවා ආතති ද තෙරපුම් ද යන්න ප්‍රකාශ කරමින් සොයන්න.

16. අනුකූලතා යොදා ගනිමින්

- (i) අරය a වූ තුනී ඒකාකාර අර්ධ වෘත්තාකාර කම්බියක ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය එහි කේන්ද්‍රයේ සිට $\frac{2a}{\pi}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.
- (ii) අරය a වූ ඒකාකාර ඝන අර්ධ ගෝලයක ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය එහි කේන්ද්‍රයේ සිට $\frac{3}{8}a$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

රූපයේ පෙන්වා ඇති ආකාරයට කේන්ද්‍රය O ද අරය $2a$ ද ඝනත්වය σ ද වූ PQR ඝන අර්ධ ගෝලයක පහළම R ලක්ෂ්‍යයට අරය a වූ SRT තුනර අර්ධ ගෝලාකාර කබොලක් සවි කර ඇත. මෙහි පෘෂ්ඨීය ඝනත්වය $a\sigma$ වේ. රේඩිය ඝනත්වය $a^2\sigma$ වූ PUQ කම්බියක් අරය $2a$ වන පරිදි අර්ධ වෘත්තාකාර ලෙස නවා ඝන අර්ධ ගෝලයේ තල පෘෂ්ඨයේ P හා Q ලක්ෂ්‍යවලට පාස්සා ඇත. PQU සිරස් තලය, තල පෘෂ්ඨයට ලම්බ වන අතර P, O, Q එකම රේඛාවේ පිහිටයි. මෙම සංයුක්ත වස්තුවේ ස්කන්ධ කේන්ද්‍රය O හරහා යන සමමිතික රේඛාවේ O සිට $\frac{3(9\pi-8)a}{28\pi}$ දුරකින් පිහිටන බව පෙන්වන්න.

මෙම සංයුක්ත වස්තුව Q ලක්ෂ්‍යයෙන් එල්ලන ලද විට සමමිතික රේඛාව සිරස සමග θ කෝණයක් ආනත වේ නම් $\theta = \tan^{-1}\left(\frac{56\pi}{3(9\pi-8)}\right)$ බව ද මෙම වස්තුව T ලක්ෂ්‍යයෙන් එල්ලන ලද විට සමමිතික රේඛාව සිරස සමග α කෝණයක් ආනත වේ නම් $\alpha = \tan^{-1}\left(\frac{28\pi}{3(19\pi+8)}\right)$ වන බව ද පෙන්වන්න.

17. (a) පෙළ පොත් මුද්‍රණය සඳහා A_1, A_2, A_3 හා A_4 මුද්‍රණ ආයතන යෝජනා කර ඇත. පෙළ පොත් මුද්‍රණය සඳහා A_1, A_2, A_3 හා A_4 මුද්‍රණ ආයතන සඳහා ලබා දී ඇති අතර ඒවායෙන් පිළිවෙළින් 20%, 40% හා 25% ප්‍රමාණ A_1, A_2 හා A_3 මුද්‍රණ ආයතන මගින් මුද්‍රණය කිරීම සිදු කෙරේ. ඉතිරි ප්‍රමාණය A_4 මුද්‍රණ ආයතනය මගින් මුද්‍රණය කිරීම සිදු කෙරේ. A_1, A_2, A_3 හා A_4 මුද්‍රණ ආයතන විසින් සිදු කරන දෝෂ සහිත මුද්‍රණ ප්‍රමාණය පිළිවෙළින් 2%, 3%, 4% හා 5% වේ.

- (i) පොතක් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් විට එය මුද්‍රණ දෝෂ ඇති පොතක් වීමේ සම්භාවිතාව කුමක්ද?
- (ii) පොතක් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් විට එහි මුද්‍රණ දෝෂ තිබෙන අතර එම පොත A_2 මුද්‍රණ ආයතනය විසින් මුද්‍රණය කළ එකක් වීමේ සම්භාවිතාව කුමක්ද?
- (iii) පොතක් අහඹු ලෙස තෝරා ගත් විට එය A_1 හෝ A_2 විසින් මුද්‍රණය කර ඇතැයි දී ඇති විට එම පොත මුද්‍රණ දෝෂ සහිත පොතක් වීමේ සම්භාවිතාව කුමක්ද?

- (b) එක්තරා පරීක්ෂණයක ලබා ගත් සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තිය පහත වගුවේ දැක් වේ.

පන්ති ප්‍රාන්තරය	41 - 50	51 - 60	61 - 70	71 - 80	81 - 90	91 - 100
සංඛ්‍යාතය	8	15	22	30	20	5

- (i) සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තියේ මාතය හා මධ්‍යස්ථය සොයන්න.
- (ii) සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තියේ මධ්‍යන්‍යය, විචලතාව හා කුවිකතා සංගුණකය සොයන්න.

සංයුක්ත ගණිතය II